

Perussarjasta mestaruussarjan porteille

Ypäjän Yllätyksen tarina 1945-51

Tapasin Esko Palmolahden vuonna 2001 Ypäjän Yllätyksen pelaajatapaamisessa. Juttelimme siellä pitkään ja sain häneltä muutaman valokuvan joukkueen menestyksen vuosilta 1949 ja -50. Hän kertoi, että vuonna 1952 keväällä, kun hän meni Seppälän kentälle harjoituksiin, ei ketään enää tullut paikalle. Kaikki joukkueen nuoret miehet olivat lentäneet maailmalle työn tai opiskelun perässä. Joukkueen oli pakko luopua maakuntasarjapaikastaan. Tämä kirjoitus kertoo Ypäjän Yllätyksen edustusjoukkueen vaiheista vuosina 1945-51. Kuvittelin, että Esko Palmolahden haastattelu olisi ollut tämän tarinan runkona. Ypäjän Myllykahvilassa käytyäni sain tiedon, että Esko oli kuollut jo muutama vuosi aiemmin. En ollut ajatellut, että nuorimmatkin, joihin Esko kuului, olisivat jo liki 90-vuotiaita. Tätä kirjoittaessani tuli suruviesti Yllätyksen pesäpalloujoukkueen sielun Risto Haapakosken poismenosta. Tämä kirjoitus olkoon kunnianosoitus Ristolle, Eskolle ja muille Ypäjän Yllätyksen pelaajille..

”Erkki Elorannan tulo Ypäjänselkään poliisikonstaapeliksi vuonna 1938 oli todellinen onnenpotku, varsinkin meille nuorille, saimme innostavan johtajan.” Näin kertoo Risto Haapakoski muistellessaan nuoruuttaan julkaisemattomassaan muistelukirjassaan ”Laakoja ja laittomia”. Pesäpallotoiminta oli alkanut välittömästi. Olihan lajilla pohjaa kylällä jo ennestään, Ypäjäältä oli käyty porukalla Loimaalla katsomassa Suursarjan pelejä. Metsämaalle johtavan tien varresta

löytyi kentäksi sopiva metsäaukio. Sitä kutsuttiin Artun kentäksi, kun se sijaitsi Artturi Mattilan mailla.

Talvisodan jälkeen pesäpallonnostus senkun vain kasvoi pitäjässä ja niinpä 20. päivä lokakuuta 1940 Pertun pirtissä perustettiin paikkakunnan oma urheiluseura. Nimikilpailun perusteella seuran nimeksi tuli Ypäjän Yllätys. Lienee urheiluseuranimistön nokkelimpia ja muistiintarttuvimpia.

Sodan jälkeen parempi otteluareena löytyi Vanha-Seppälän takaa; tasainen, mutta risukainen nummi. Vanha-Seppälän isäntä Frans antoi luvan kentän sijoittamiselle mailleen. Raivaukset alkoivat heti, ilman työkoneita tai traktoreita. Lapiot, kuokat, kottikärryt ja palava innostus olivat tärkeimmät välineet. Talkoilla rakennettiin myös pukukopit. Vuodesta 1946 tämä alue tarjosi kotikentän seuraavien vuosien Yllätyksen kotipeleille. Jossain tapauksissa myös 10 km:n päässä olevaa Ratsukoulun kenttää käytettiin. Kai jotkut seurat eivät halunneet pelata epätasaisella kentällä. Kenttää kuitenkin parannettiin joka vuosi.

1945 Ensimmäinen mestaruus

Heti sodan jälkeen Yllätys osallistui Lounais-Hämeen piirisarjaan. Karsintaottelu Forssan Salamaa vastaan päättyi Yllätyksen voittoon 43-4. Muutkin pelit sujuivat hyvin, koska tuloksena oli sarjan voitto ja ensimmäinen mestaruus.

Joukkueen 16-vuotias Olavi Eskola pelasi lokakuussa Loimaan Palloilijoiden paidassa ja oli voit- tamassa Pesäpalloliiton nuorten

1945, Lounais-Hämeen piirimestarit:

L Antti Piispa
s Sakari Kulmala
1v Pekka Kulmala
2v Jaakko Venho
p Risto Haapakoski
3v Holger Saarinen
2va Paavo Kulmala
3va Olavi Eskola
k Kalevi Roine

mestaruutta. Olavi siirtyikin pariksi vuodeksi LP:n riveihin. Hänhän kävi siihen aikaan lukiota Loimaan Yhteiskoulussa. Hyvänä lyöjänä tunnettu Paavo Kulmala lähti Turkuun opiskelemaan ja pelasi pari seuraavaa vuotta turkulaisseuroissa: Turun Urheiluliitossa ja Turun Palloilijoissa.

1946 Perussarja

Edellisen vuoden menestys ajoi eteenpäin. Nyt osallistuttiin Hämeen piirin perussarjaan. Se olikin ainoa tie, jos haluttiin menestyä. Joukkueessa olivat mukana edellisen pelaajalistan lisäksi ainakin Arvo Suonpää, Paavo Vuorinen, Erkki Marttila, Salmi ja Uotinen. Perussarjaan osallistui neljä joukkuetta: Forssan Salama, Jokioisten Jänne ja Tammelan Ryske Yllätyksen lisäksi. Vain kaksi ottelutulosta on tiedossa. Sunnuntaina 18.6. Yllätys sai vieraakseen Jokioisten Jänteen. Kotijoukkue ei antanut vieraille mitään mahdollisuutta, vaan voitti 20-1. Seuraavana torstaina kaatui Forssassa Salama. Yllätys johti jo kahden vuoron jälkeen 0-5 ja vei voiton lukemin 3-8. Ilmeisesti sarja pelattiin kaksinkertaisena. Joka tapauksessa Yllätys voitti sarjan puhtaalla pelillä. Se tiesi nousua piirin välisarjaan.

1947 Välisarja

Vuosi kerrallaan eteenpäin. Joukkueen kokoonpano lienee ollut sama kuin edellisenä vuonna. Välisarjan voitto oli seuraava etappi ja se tuli myös tappiotta; tosin kolme tasapeliä kauneusvirheenä. Yksi niistä tuli ottelussa Tampereen Pyrinnön kakkosjoukkuetta vastaan. Pyrinnön ykkösjoukkuehan pelasi mestaruussarjassa. Tie oli nyt auki maakuntasarjaan. Yllätyksellä oli tällä kaudella koossa yhteensä 5 joukkuetta: ykkös- ja kakkosjoukkue, nuorten ja poikien joukkueet sekä naisten joukkue, joka pelasi maakuntasarjassa. Tämä jäi kuitenkin naisjoukkueen viimeiseksi kaudeksi.

1947, naiset

Kirsti Waselius
Liisa Kankaanpää
Maiju Vaittinen
Sirikka Vaittinen
Hilkka Mutkala
Eeva Piispa
Meeri Mäkeläinen
Aini Uusitalo
Helmi Rehumäki

1948 Maakuntasarja

Nyt oltiin jo astetta kovemmassa sarjassa. Onneksi Paavo Kulmala ja Olavi Eskola palasivat isiensä maille ja niin joukkue sai riveihinsä oivalliset pelaajat. Ehkä jopa vielä parempaa oli se, että Loimaan Palloilijoiden polttaja Eero Vilevaara siirtyi Yllätyksen riveihin. Syynä lähtöön oli se, että hän joutui riitoihin LP:n johdon kanssa. Eero oli 20-vuotias ja jo kovan luokan pelaaja. Seuraavana vuonna hänet valittiin ensimmäiseen Itä-Länsi-otteluunsa. Tässä yhteydessä ei sovi

Kuva otettu 20. kesäkuuta 1948 Valkeakoskella vierasottelun yhteydessä. Oranssit pelipaidat oli bankittu samana keväänä tai edellisen vuoden lopussa. Kuvassa takana vasemmalta Sakari Kulmala (2va), Kalevi Roine (k), Paavo Kulmala (3v) ja Jaakko Venho (2v). Edessä vasemmalta Seppo Valtanen (s), Pekka Kulmala (1v), Eero Vilevaara (p), Risto Haapakoski (L), Olavi Eskola (3va), Aarre Kähkönen (varamies).

1948, Hämeen piirin nuorten mestarit:

Seppo Valtanen
Esko Palmolahti
Teuvo Reittonen
Ilkka Valtanen
Kalevi Lakka
Pertti Räihä
Raimo Toukola
Rauno Toukola
Heikki Roine
Tauno Heikkilä

1949 Suomensarjan lounaislohko

Lohkossa pelasi 11 joukkuetta. Yllätyksen kokoonpano koki joitakin muutoksia. Eero Vilevaara palasi takaisin Loimaan Palloilijoihin, joka pelasi samassa lohossa kuin Yllätys. Jaakko Venho lopetti ja Teuvo Reittonen, kirkonkylän poikia, tuli mukaan nuorten joukkueesta. Sarja alkoi helatorstaina 26.5. Yllätys sai vieraakseen Seppälän kentälle Harjavallan Jymyn. Yllätys johti kolmen vuoron jälkeen 7-0 ja voitti luvuin 9-7. Yllätys jatkoi voittojaan: Forssassa Alku kaatui numeroin 3-10 ja Seppälän kentällä Turun Toverit hävisi niukasti 3-0. Kevätkierroksen päätti voitto kotiottelussa tamperelaisesta Pesä-Peikoista 9-2. Syyskierroksen alkajaisiksi heinäkuun lopulla Seppälän kentällä oteltiin vanhaa kiistakumppania Rauman Urheilijoita vastaan. Tasaisen alun jälkeen numerot kääntyivät Yllätykselle 8-2. Ottelua oli seuraamassa 400 henkeä. Sarja oli puolivälissä ja Yllätys johti puhtaalla pelillä. Tosin Loimaa hengitti niskaan myös puhtaalla saldolla, mutta ottelun vähemmän pelanneena.

unohtaa joukkueen lunkkia Risto Haapakoskea, jota ypäjälainen Riston hyvin tunteva Matti Palperi kuvailee näin: ”Sodanjälkeisen pesäpallon nousun ja nimenomaan Ypäjänseläkeskeisyyden isä, hengen luoja ja väsymätön, innostunut puuhämies, joukkueen vetäjä, valmentaja ja myös pitkään paras pelaaja oli Risto Haapakoski.” Joukkue oli hankkinut uudet oranssinväriset peliasut, joihin kirjailtiin rinnuksiin isoilla valkoisilla kirjaimilla joukkueen nimi.

Sarjassa pelasi 5 joukkuetta Yllätyksen lisäksi: Tuuloksen Säkiä, Valkeakosken Haka, Toijalan Pallo-Veikot 2, Ikaalisten Urheilijat ja Pälkäneen Lukko. Sarja pelattiin kaksinkertaisena. Ensimmäinen peli toukokuun lopulla oli Ypäjällä Tuuloksen Säkiä vastaan. Yllätys oli aivan ylivoimainen ja voitti luvuin 28-2. Säkiä kuitenkin sijoittui sarjassa toiseksi. Viikkoa myöhemmin kaatui Pälkäneen Lukko vieraisissa 1-30. Sen jälkeen

voitot olivat hiukan maltillisempia. Kauden lopussa voitiin todeta Yllätyksen voittaneen sarjan selvästi puhtaalla pelillä. Pistesaldo oli 20, kun Tuuloksella se oli 12.

Suomensarjan karsinnat

Edessä olivat suomensarjan karsinnat Raumalla 18-19.9. Mukana olivat Helsingin Kori-Pesäpalloilijat (Uusimaa), Rauman Urheilijat (Satakunta), Laitilan Jyske (Varsinais-Suomi) ja Ypäjän Yllätys (Häme). Kahdelle parhaalle oli tiedossa paikka Suomensarjassa. Lauantaina aloitettiin erittäin kurjassa sadesäässä. Yllätys voitti ylivoimaisesti Laitilan 29-3 ja Rauma hiukan niukemmin helsinkiläiset. Sunnuntaina sää oli pilvipoutaista, mutta edelleen koleaa. Yllätys joutui heti aamukahdeksalta remmiin. Vastassa olivat helsinkiläiset Kori-Pesäpalloilijat, jotka taipuivat ypäjälaisten edessä 15-8. Rauman voitettua Laitilan oli vuorossa klo 13 karsintojen pääottelu Rauma-Ypäjä. Yllätys oli koko ajan niskan päällä. Yhdeksän vuoron jälkeen tilanne oli Yllätyksen hyväksi 1-5. Aika ei kuitenkaan ollut kulunut loppuun, joten pelattiin ylimääräinen vuoro. Raumalaiset onnistuivat lyönneissään nyt erinomaisesti ja pari takakulmasta maisemaan mennyttä lyöntiä muutti lopulta tilanteen raumalaisten hyväksi 6-5. Turnauksen loppusaldona oli kuitenkin se, että Rauman Urheilijat ja Ypäjän Yllätys nousivat suomensarjaan.

Ypäjälaisillä oli, kuten edellisenäkin vuonna, viisi joukkuetta. Risto Haapakoski toimi kesäisin Ypäjällä urheiluhajajana. Hän järjesti myös siinä toimessaan useana vuonna pitäjäsarjan, johon monet Ypäjän kylät joukkueillaan osallistuivat. Miesten, naisten ja nuorten sarjoissa pelattiin koko kesä innokkaasti. Joukkueita olivat mm. Pertun Pojat, Ypäjänselän Haka, Mannisten Hurjat, Kuusjoen Kiri, Hirsynkulman Sisu, Palikkalan Touhu sekä Ypäjän Toverit.

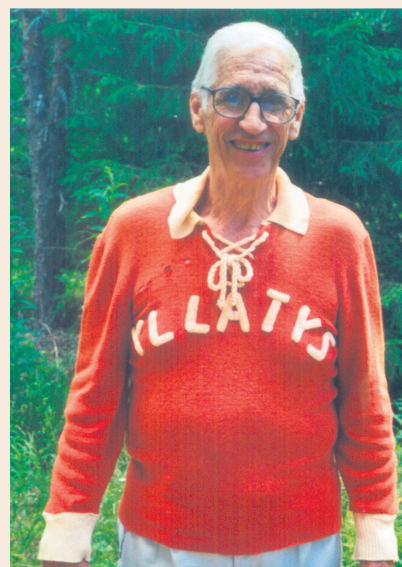
Nuorten joukkue

Nuoret menestyivät hyvin ja selviytyivät mestaruusfinaaliin. Vastassa olivat Lempäälän Kisan nuoret. Mestaruus ratkaistiin kahdella ottelulla. Ensin Lempäälässä heinäkuun loppupuolella Yllätys oli parempi 8-11 ja uudestaan kotona 10-5. Näin Yllätys voitti Hämeen piirin nuorten mestaruuden ja samalla selviytyi jatkopeleihin.

Neljän piirin mestarit kohtasivat ns. aluefinaaleissa Ypäjän Ratsumoulin kentällä. Mukana olivat kotijoukkueen lisäksi Helsingin Pallonlyöjät (Uusimaa), Laitilan Jyske (Varsinais-Suomi) ja Rauman Urheilijat (Satakunta). Yllätyksen nuoret voittivat Laitilan, mutta muut olivat parempia. Jatkoon ei päästy. Mutta olihan piirinmestaruus komea saavutus. Ypäjänselän voitti esim. Toijalan Pallo-Veikot, joka oli piirin tunnetuimpia pesäpallopaikkakuntia.

1948, Maakuntasarjan voittajat:

L Risto Haapakoski
s Seppo Valtanen
1v Pekka Kulmala
2v Jaakko Venho
p Eero Vilevaara
3v Paavo Kulmala
2va Sakari Kulmala
3va Olavi Eskola
k Kalevi Roine
myös Aarre Kähkönen ja Ilkka Valtanen olivat mukana otteluissa.

Sakari Kulmala Yllätyksen vanhassa pelipaidassa.

1949 Suomensarjan lounaislohko

LP	9	9	0	0	104-33	18
NoU	9	6	0	3	87-53	12
YY	9	6	0	3	71-58	12
FA	9	5	0	4	59-43	10
PoVe	9	5	0	4	68-67	10
TuTo	9	4	1	4	60-48	9
HaJy	9	4	0	5	56-57	8
RU	9	4	0	5	40-64	8
FY	9	1	0	8	29-104	2
Salvi	9	0	1	8	28-75	1

Ensimmäinen tappio

Elokuun 7. päivänä Yllätys matkusti kolmantena sarjataulukossa olevan Nokian Urheilijoiden vieraaksi. Kolmen vuoroparin jälkeen Yllätys johti 0-3. Nokialaiset kuitenkin tasottivat ja menivät jo 5-3 johtoon. Ennen viimeistä vuoroparia tilanne oli 6-6. Ypäjäläiset jäivät ilman juoksua. Viimeisellä sisävuorolla kotijoukkue onnistui puhkaisemaan kakkoskulman ja tuloksena oli ajokunnari. Ottelu päättyi lukemiin 10-6. Ensimmäinen tappio sarjassa oli tosiasia. Seuraavana sunnuntaina vastus koveni entisestään, kun Loimaan Palloilijat kohdattiin sen kotikentällä. Loimaa oli taktillisesti etevämpi ja vei voiton 10-2. Sarjassa viimeisenä oleva Salon Viesti lyötiin kotona selkeästi 11-7. Yllätys oli nyt sarjassa toisena tasapisteissä Nokian Urheilijoiden kanssa. Loimaa johti puhtaalla pelillä. Seuraava matka-ottelu pelattiin Porin Liisantorilla sikäläistä Vetoa vastaan. Yllätys hallitsi alkuvuoroja, mutta kun kahdeksas vuoro oli takana, numerot taululla olivat 7-7. Viimeisessä vuorossa kotijoukkue tekaisi kolme juoksua ja voitti 10-7. Tällä kierroksella Loimaan piti kohdata kotonaan kuudentena sarjassa oleva Pesä-Peikot. Vastustaja ei kuitenkaan saapunut paikalle. Se luopui sarjasta pelamatta viimeistä otteluaan, joten sen kaikki pelit mitätöitiin. Viimeisellä kierroksella Yllätys matkusti Friitalaan Porin kupeeseen hakemaan vielä tarjolla olevat 2 pistettä kotiin. Sijoitus sarjassa oli kolmas samalla pistemäärällä kuin Nokian Urheilijat, joka paremman juoksueronsa avulla anasti toisen sijan. Sarjan voittaja Loimaa pääsi SM-karsintoihin, joissa varmisti nousunsa. Näin ollen sarjakakkonen Nokia pääsi jatkomarkkinoille, mutta jäi kolmen joukkueen turnauksessa toiseksi. Vain paras varmisti nousunsa. Näin lähelle Yllätys pääsi SM-sarjan portteja, vuoroparin päähän.

Siihen aikaan pelattiin sarjat yksinkertaisena. Ypäjän Yllätykselle ottelu-ohjelma ei ehkä ollut kovin oikeudenmukainen. Se joutui kohtaamaan pahimmat vastustajansa

Yllätys Forssassa 29. toukokuuta 1949. Vasemmalta Pekka Kulmala, Risto Haapakoski (eturivissä keskellä), Seppo Valtanen (Riston takana), Teuvo Reittonen (Sepon takana), tummatukkainen Sakari Kulmala (keskellä), hänen edessään kädet lanteilla Aarre Käbkönen, Kalevi Roine (takana keskellä), Olavi Eskola, Paavo Kulmala.

(Loimaa, Nokia ja Pori) vieraissa. Kotona Seppälän kentällä tulokset olisivat voineet kääntyä toisin päin. Sarjan lopussa olisi joukkueella ollut vielä mahdollisuus Nokian ohittamiseen sarjataulukossa. Tappio Porissa viimeistä edellisellä kierroksella viimeisessä vuorossa teki tyhjäksi nämä haaveet.

Kulmalan poikien, Pekan, Sakerin ja Paavon, isä Juho oli kuorma-autoilija. Hänen autoillaan Yllätys teki kaikki pelimatkinsa niin lähelle kuin kauaskin. "Tuskin bensarahoja Juho sai, teettipä hän meille suoja-peitteeksi komean vanerikopin", muisteli Risto Haapakoski.

Jaakko Okker muutti sodan jälkeen Ypäjälle. Myöhemmin hänestä tuli tunnettu lehtimies ja kirjailija. Hän kirjoitti selostuksia Yllätyksen otteluista Forssan ja Loimaan Lehteen nimimerkillä "Tavi". Hän toimi usein otteluiden kirjurina ja tarvittaessa kakkospesä-tuomarinakin.

1950 Suomensarjan lounaislohko

Loimaa oli nyt poissa nousuhaavien tieltä. Maakuntasarjasta nousivat Lännen Pallo Turusta ja Valkeakosken Haka. Joukkueessa tapahtui muutoksia. Kalevi Roine lopetti. Uusina tulivat mukaan Esko Palmolahti

Kokemäellä matkustajakodin edustalla. Takarivissä vas. Paavo Kulmala, Sakari Kulmala, Risto Haapakoski, Pekka Kulmala, Olavi Eskola, Aarre Käbkönen. Edessä vas. Teuvo Reittonen, Esko Palmolahti (koira sylissään), Arvo Suonpää ja Seppo Valtanen.

ja Kaarlo Virolainen, jonka Jaakko Okker kävi värväämässä Humpplasta. Virolainen oli erinomainen urheilija erikoisesti korkeushyppääjä, joka edusti yleisurheilussa Loimaan Voimaa. Hän hyppäsi ulkojalan tyylillä 193 cm. Edellisenä vuonna Kalevan Kisoissa hän sijoittui pronssille. Vuosina 1945-46 hän pelasi Loimaan Palloilijoissa ja oli mm voittamassa Pesäpalloliiton nuorten mestaruutta.

Kausi alkoi kotiottelulla tou-

kokuun lopussa. Vieraaksi saapui viime kauden kompastuskivi Porin Veto. Tällä kertaa Yllätys ei erehtynyt, vaan otti voiton 5-3. Viikon päästä Valkeakoskella oli vastassa nousijajoukkue. Vähäjuoksuissa ottelussa Yllätys ei pystynyt voittoon ottamaan, vaan pisteet menivät niukasti 4-3 kotijoukkueelle. Vastapuolella 3-pesävahtina tässä ottelussa pelasi suurhiihtäjämme Veikko Hakulinen. Hän piti pesäpalloa oivana kesäkuntoilulajina. Arkiottelussa Seppälän kotikentällä kaatui Forssa. Seuraavassa viikonvaihteessa oli vuorossa yöretki Kokemäelle ja Harjavaltaan. Tuloksena voitot molemmista. Harjavallassa ottelu ratkesi jo ensimmäisessä vuorossa Paavo Kulmalan pamautettua ajotilanteesta kolmosnurkasta maise-miin. Kevätkierroksen jälkeen sarjaa johti Rauma häviöittä, Ypaja toisena yhdellä häviöllä. Syyskierros alkoi 30. heinäkuuta. Kaksi kotiottelua oli vuorossa seuraavaksi Friitalaa ja Lännen Palloa vastaan. Yllätys otti selkeät voitot kummastakin.

Kolme tasapisteissä

Sarjataulukon kärjessä olivat nyt tasapistein Nokia, Rauma ja Ypaja, kaikilla yksi häviö tilillään. Kolme ottelua oli jäljellä. Yllätyksellä oli vielä edessä jännitysottelut Rauma ja Nokiaa vastaan. Elokuun 27. päivänä Rauman pallokentällä kohtasivat kotijoukkue ja Ypäjän Yllätys. Molemmilla varmasti voitto

mielessä. Rauman vuorenvarmaa ulkokenttää Yllätys ei pystynyt ohittamaan. Tappio 14-3 niskassa piti palata kotiin Ypäjälle. Seuraavana sunnuntaina oli edessä matka Turkuun, vastassa oli Raumalle tappion aiheuttanut Turun Toverit. Se ei kuitenkaan pystynyt toista kärkejoukkuetta voittamaan. Yllätys oli parempi 1-5 juoksuin. Viimeiseen otteluun lähdettiin vailla mahdollisuutta nousta kahden parhaan joukkoon. Seppälän kentälle saapui Nokian Urheilijat, joka otti selvän voiton 2-11.

Ypäjän Yllätys oli sarjan kolmas kuten edellisenäkin vuonna. Sarjan alussa kärsitty yhden juoksun tappio Valkeakosken Hakalle oli varmasti kova pettymys joukkueelle, joka haaveili mestaruussarjaan noususta. Toinen tappio tuli Raumalla. Otte- luohjelman laatija oli ajatellut sarjan ratkaisuoitteluksi Ypäjän ja Nokian kohtaamista viimeisellä kierroksella. Ja sellainenhan siitä muodostuikin. tosin Ypäjällä vain ei käytännössä ollut enää mahdollisuutta edes kak- kostilaan. Voittaessaankin Yllätys tasapisteissä olisi jäänyt kolmannek- si, koska Nokian juoksuero oli ennen ottelua toistasataa juoksua parempi. Nokia selvisi mestaruussarjakarsin- toihin. Raumakin olisi saanut mah- dollisuuden jatkomarkkinoihin, jos Nokia olisi noussut suoraan ensim- mäisistä karsinnoista. Näin ei kui- tenkaan käynyt, vaan Nokian nousu varmistui vasta jatkoturnauksessa. Ypäjä oli kuitenkin vakiinnuttanut paikkansa Suomensarjan kärkikaar- tissa. Esimerkiksi sarjanelonen Har- javalta, joka pitkään kuului lohkon vakiokalustoon, kaatui vieraissa selvästi 2-15.

1951 Suomensarjan lounaislohko

Ennen kauden alkua Yllätyksen joukkue koki pahan takaiskun, kun joukkueen sielu Risto Haapakoski lähti opiskelemaan. Samoin Paavo Kulmala siirtyi Loimaan Palloilijoi- den riveihin. Hän tosin palasi takai- sin syyskierroksen ajaksi Yllätyksen joukkueeseen.

1950 Suomensarjan lounaislohko

NoU	10	9	0	1	201-44	18
RU	10	9	0	1	99-39	18
YY	10	7	0	3	74-55	14
HaJy	10	6	0	4	84-62	12
PoVe	10	5	0	5	72-51	10
Haka	10	5	0	5	43-122	10
FY	10	4	1	5	46-73	9
FA	10	4	0	6	65-71	8
LäPa	10	2	1	7	64-111	5
TuTo	10	2	0	8	31-103	3
KKV	10	1	0	9	44-92	2

Kokemäellä alkukil- lassa lauantaina 17. kesäkuuta 1950. no.1 Pekka Kulmala (1v), no.2 Esko Palmolahi (p), no.3 Sakari Kul- mala (3va), no.4 Olavi Eskola (2v), no.5 Teuvo Reittonen, no.6 Paavo Kulmala (2va), no.7 Arvo Suonpää (s), no.8 Seppo Valtanen (3v), no.9 Risto Haapakoski (L). Paikallinen Kova- Väki kaatui numeroin 9-16 ja seuraavana päivänä Jymy Harja- valla 2-15.

Sarjaan tuli uusia joukkueita. Mestaruussarjasta putosi Toijalan Pallo-Veikot. Maakuntasarjasta nousivat Loimaan Leisku, Jokiois- ten Koetus ja Hattulan Haka. Sarja alkoi erittäin huonosti Yllätyksen näkökulmasta. Kevätkierroksella ainoastaan yksi ottelu, Valkeakos- ken Hakaa vastaan, oli voitollinen. Rauma, Forssa, Friitala ja Loimaan Leisku ottivat selkeät voitot Yllätyk- sestä.

Syyskierros oli taistelua putoa- mista vastaan. Elokuun puolivälissä Yllätys voitti vieraskentällä Hattu- lan, mutta seuraavana sunnuntaina Seppälässä nousija Jokioinen päi- hitti kotijoukkueen. Sarjataulukos- sa Yllätys oli juuri putoamisviivan alapuolella pisteen päässä Porin Vedosta. Seuraavana sunnuntaina oli myös kotiottelu. Vastassa oli Harjavallan Jymy, jonka Yllätys oli kahtena edellisinä vuotena voitta- nut sekä kotona että vieraissa. Nyt kuitenkin ottelu päättyi suurinume- roisesti 13-28 vieraiden voittoon. Tilanne sarjataulukossa kuitenkin säilyi ennallaan. Edelleen vain yksi piste oli eroa Porin Vetoon. Viimeis- tä edellisellä kierroksella Seppälän kentällä Yllätys yllätti Toijalan, ex-

1951 Suomensarjan lounaislohko

RU	10	8	1	1	114-40	17
HaJy	10	8	1	1	107-64	17
FA	10	6	2	2	109-81	14
TPV	10	6	0	4	87-45	12
JoKo	10	6	0	4	63-44	12
Leisku	10	6	0	4	66-64	12
PoVe	10	3	2	5	49-49	8
YY	10	3	0	7	66-99	6
FY	10	2	1	7	62-94	5
HaHa	10	2	1	7	81-117	5
Haka	10	1	0	9	37-144	2

mestaruusarjalaisen, selvästi 9-0. Kun Pori samaan aikaan pelasi Harjavallan kanssa tasapelin, olivat joukkueet tasapisteissä. Kohtalon- omaisesti juuri nämä joukkueet kohtasivat viimeisellä kierroksella Porissa. Voittaja säilyisi sarjassa. Ypäjäläiset johtivat neljän vuoron jälkeen 4-2. Ennen kahdeksatta vuoroparia tilanne edelleen sama. Silloin tapahtui jotakin. Porilaiset tekivät 9 juoksua. Pallo ei pysynyt ypäjäläisten hyppysissä. Lopputulos oli 12-4 häviö ja putoaminen maa- kuntasarjaan.

Ypäjän kohtaloksi koitui siis si- joittuminen parhaan putoajan pai- kalle. Yksi musta ulkovuoro, jossa

vastustaja teki yhdeksän juoksua, pudotti Yllätyksen sarjasta. Kevääl- lä joukkue oli kärsinyt ratkaisevan pelaaja-menetyksen, kun väsymät- tömän ja intomielisen joukkueen- johtajan Risto Haapakosken tie vei Raaheen. Kuten alussa on kerrottu, seuraavaksi kaudeksi 1952 ei enää saatu joukkuetta kokoon.

Näin päättyi Ypäjänselän jouk- kueen tarina. Oman kylän pelaajien voimin Yllätys kolkutteli parhaim- millaan mestaruussarjan portteja. Siihen eivät rahkeet ihan riittäneet, mutta nousu sarjaporrass vuodessa perussarjasta suomensarjaan ja vie- läpä sen kärkikaartiin, oli melkoinen saavutus. Sitä kelpaa muistella tänä- kin päivänä.

MATTI RASILAINEN

Lähteet:

Risto Haapakoski: Laakoja ja laittomia, Matti Palperi : Ypäjän Yllätyksestä ja vähän muustakin, Esko Palmolahden lähettämiä muisteluja, Matti Salminen: Pesäpallon vuosikirjat 1948-1951, Ypäjänselän perinnepiiri: Eloa Ypäjänselässä. Forssan Lehti 1945-1951.

Yllätyksen pelaajatapaami- nen 7.7.2001 Myllykavvilas- sa Ypäjänselässä. Vasemmalta Sa- kari Kulmala, Seppo Valtanen, Eero Vilevaara, Esko Palmolahi, Arvo Suonpää, Risto Haapakoski, Jaakko Venbo, Jaakko Okker, Pekka Kulmala ja Paavo Kul- mala.

